

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Національного
університету “Чернігівська
політехніка”
23 лютого 2026 р., протокол № 3

Введено в дію наказом в.о. ректора
від 23 лютого 2026 р. № 48

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок розгляду скарг щодо порушень
академічної доброчесності та публікаційної етики
в Національному університеті «Чернігівська політехніка»

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає порядок подання, розгляду та прийняття рішень щодо скарг, пов'язаних із порушенням норм академічної доброчесності та публікаційної етики у діяльності наукових, навчальних видань Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі – Університет).

1.2. Метою розгляду скарг є забезпечення дотримання принципів наукової етики, об'єктивності, прозорості, справедливості та відповідності міжнародним стандартам публікаційної практики.

1.3. Розгляд скарг здійснюється відповідно до законодавства України, рекомендацій міжнародних організацій у сфері публікаційної етики, зокрема COPE (Committee on Publication Ethics), а також внутрішніх нормативних документів наукових видань.

1.4. Рішення щодо скарг ухвалює комісія з академічної доброчесності після проведення перевірки.

2. Предмет скарг

2.1. Скарги можуть стосуватися:

- виявлення плагіату, самоплагіату або несанкціонованих текстових запозичень;
- фальсифікації або фабрикації даних;
- суттєвих помилок, що роблять результати дослідження недостовірними;
- дублювання публікації в іншому виданні без належного повідомлення;
- порушення авторських прав;
- конфлікту інтересів, який був прихований авторами;
- встановлення фактів недоброчесного авторства;
- опубліковані результати містять суттєві наукові або технічні помилки, що спотворюють висновки;
- порушення процедури рецензування;
- неетичної поведінки авторів, рецензентів або членів редакції;

- виявлено приховування фактів використання штучного інтелекту всупереч політик наукових видань.

3. Подання скарги

3.1. Скарга подається до редакції у письмовій формі (електронною або паперовою) із зазначенням:

- прізвища, імені та контактних даних заявника відповідно до чинного законодавства України;
- суті порушення;
- обґрунтування та доказів.

3.2. Анонімні скарги можуть розглядатися лише за наявності достатніх доказів порушення.

4. Порядок розгляду скарги

4.1. Редакція здійснює наступні дії:

4.1.1. Проводить попередню перевірку звернення.

4.1.2. Повідомляє автора(ів) та робить запит на письмове пояснення.

4.1.3. Передає матеріали на розгляд комісії з академічної доброчесності (за необхідності залучає незалежних експертів щодо оцінки ситуації).

4.1.4. Розглядає матеріали на засіданні комісії з академічної доброчесності.

4.1.5. Прийняття рішення за результатами розгляду

- відхилення заяви про відкликання як необґрунтовану;
- виправлення статті шляхом публікації коригувальної нотатки;
- ухвалити рішення про рефракцію з опублікованим повідомленням.

Рішення оформлюється протоколом комісії з академічної доброчесності (редакційної колегії).

5. Прийняття рішення

5.1. За результатами розгляду скарги комісія з академічної доброчесності може ухвалити рішення:

- про відсутність порушення;
- про необхідність внесення виправлень;

- про відкликання статті;
- про відмову у публікації;
- про застосування інших заходів відповідно до редакційної політики.

5.2. Рішення оформлюється протоколом засідання комісії з академічної доброчесності.

6. Інформування сторін

6.1. Автор(и) та установа, де виконане дослідження отримують письмове повідомлення про причини та наслідки відкликання.

6.2. Заявник (якщо він не є автором) отримує інформацію про рішення редакції.

7. Апеляція

7.1. Автор(и) мають право подати апеляцію протягом 30 днів після повідомлення про відкликання.

7.2. Апеляція розглядається комісією з академічної доброчесності, рішення якої є остаточним.

8. Принципи процедури

8.1. Процедура розгляду скарг здійснюється відповідно до принципів:

- об'єктивності - передбачає прийняття рішень щодо відкликання статей виключно на підставі перевірених фактів, документально підтверджених доказів та встановлених критеріїв оцінювання, без впливу суб'єктивних чинників, особистих інтересів чи статусу авторів;
- прозорості - повідомлення про відкликання є публічним і доступним;
- відповідальності – автори несуть повну відповідальність за достовірність і якість представлених результатів;
- конфіденційності - передбачає забезпечення нерозголошення інформації, пов'язаної з процедурою розгляду питання про відкликання (ретракцію) наукової статті, третім особам, які не залучені до відповідного процесу, а також захист персональних даних і службової інформації;

- дотримання рекомендацій COPE (Committee on Publication Ethics).

9. Прикінцеві положення

9.1. Це Положення затверджується рішенням Вченої ради та вводиться в дію наказом ректора Університет.

9.2. Зміни до цього Положення розглядаються та затверджуються Вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора Університету.